

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Megnyitották a Vakok Társaságát Budapestben*

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.
(Hely)

1921. XI. 2
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

362.41

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Megnyitották a Vakok Társaságát Budapestben

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

A Városliget mögött, a szűk Ida-utcában pár héttel ezelőtt csendben, észrevétlenül új kaszinó nyílt meg: A Vakok Társaságáé. Világtalan, hátraszegzett fejjel botorkáló emberek gyűlnek itt össze délutánonként, eljönnek a város minden részéből, ki vezetővel, ki meg csak magában, egymás között kicsit beszélgetni, időt tölteni, elüldögelni...

Mert eddig egyedül élt a vak ember családjá körében és — ha csak nem került intézetbe — csupa látó ember között tengette életét, míg most lehetővé tették a városban lakók számára is, hogy néha összejöjjenek kint az Ida-utcában, a társaságban.

Amikor összetalálkoznak . . .

A széles ajtónál a kapus közli velem: — Szólok az igazgatónőnek, ő fogja majd kalauzolni.

Pár pernyi várakozás után fiatal, pirosarcu leány jön elé, megáll előttem s a kezét nyújtja, de valami furcsa merevség van a mozdulatában.

— Itt az igazgatónő — mutat a kapus a leányra s én meglepetéssel veszem észre, hogy az igazgatónő szintén világtalan, két szemét szürke hályog takarja el. Udvariasan mosolyogva hív, menjek vele. Tanácstalanul állok előtte, mert a kapus elmegy. Egyedül maradunk.

A vak leány, Grosinger Irén, elindul lefelé a lépcsőn, mire gyorsan megfogom a kezét, azonban gyengéden elhárítja: — Csak hagyja, magamban is eltálolok, majd én vezetem.

S máris megy előre. Le a lépcsőn az udvarra, végig a fák között, aztán befordulunk balra, ismét felmegyünk az udvaron álló másik épület lépcsőjén, jobbra térünk, tágas előszobába nyitunk be és pár pillanat múlva már fűtött, meleg szobába jutottunk. Keresztül a zeg-zugos uton, a szobák labirintusain, mindenütt segítség nélkül halad, egyedül, senki nem irányítja, nem támogatja és mégis csupa biztonság a járása a vak nőnek. Ösztönösen megérzi, sokszor tapogatózás nélkül is,

merre menjen, nem téved egyszer sem. Pedig utközben beszél.

— Kár, hogy délelőtt nem jött ki, gyűlésünk volt. Kétszáz tag megválasztotta a kaszinóvezetőséget, elnököt, al-elnököt, igazgatónőt s a többi tisztviselőt. A gyűlésen csak vak ember vett részt, a megválasztott vezetőség tagjai is vakok, csupán Vikár Rezső titkár ur látó.

A társalgóteremhez érünk. Kinyitjuk az ajtót, senki sem fordítja felénk tekintetét, a sok fakóarcu ember mozdulatlanul mered maga elé, csak az igazgatónő hangjára rezzennek fel s mond-

ják:

— Jónapot, Irén kisasszony.

A hangról ismeri fel egyik a másikat. A kaszinó hivatalnokja megjegyzi, hogy többször elváltotta a hangját és mégis felismerték. Nem lehet a vakokat becsapni. Kerek asztalok körül, széken, meg apró fapadokon ülnek, diszkurálnak, sakkoznak, néhányan pedig vaskos könyvet olvasnak: viaszos, vékony ujjakkal tapogatják Braille-írás betűit... Van, aki szótlánul ül, feje kifejezéstelenül előre esik s csak járás közben emelkedik fel és hanyatlík kissé hátra. Ilyenkor két kezüket maguk előtt lóbázzák. Az ajtó folytonosan kinyílik, újabb meg újabb látogatók jönnek, több vak elhozza a feleségét is, de sokan egyedül érkeznek. Amikor a jelenlevők viszonzozzák a belépők köszönését, mindig hozzátesszik a nevet is, ezzel jelzik, hogy hangjáról felismerték a vendéget. Az ismerősök hangosan örvendeznek egymásnak, összeszoktak, megbarátkoztak, ha vakamelyik pár napig elmaradt, élénken kérdezik, hol járt, mit csinált. Gyöngéden megsimogatják egymás karját, kezük nyughatatlanul jár idestova, keresnek, kutatnak, minden tagjukkal igyekeznek pótolni elsötétült két szemüket.

„Dolgozni akarunk . . .”

Ez az egyetlen kaszinó, hol a szobának csupasz a fala, nincs rajta kép, csak apró papírlapok csüngnek le a

szegről, ezeket járják körül és tapogatják végig.

— A hirdetések. Ha van állás valahol,

akkor itt kifüggesztik. A vakok nagyon vágyakoznak a munka után. Dolgozni akarunk...

Körém gyűlnek, megtelik panasszal a szoba. A sok beszélő ember szoborszerűen mozdulatlanul áll, ahányan vannak, annyiféle fordulnak s tagolva, hangosan mondják maguk elé:

— Tessék kiirni az ujságba, hogy nem is annyira adományra, mint inkább munkára van szükségünk. Sokan vagyunk most állás nélkül, pedig ugy elkelne a pénz... A társadalom nem ismeri a vak ember dolgozókéességét.

Ezt az utóbbi mondatot többször elisméltik, folyton hangoztatják, bizonyítják, hogy sokféle munkát tudnak, segítsünk rajtuk. Aztán önmagukról beszélnek. Lausin ur zongorához ül, Balázs-nótát játszik, kezükbe fektetik a fejüket, ugy hallgatják. Grüner ur megemlíti, hogy gazdatiszt volt, megvakult, most masször a Verebély-klinikán, mert finom érintése van a vak embernek. Diktálásra bámulatos gyorsasággal irnak írógépen, aztán ipari munkát mutogatnak, mindent elkövetnek, hogy meggyőzzenek arról, hogy érdemesek a támogatásra. Megnézem a könyvtárt. A polcokon Braille-írással irt könyvek, *Shakespeare, Jókai, Mikszáth, Byron, Dickens* művei és sok vallásos munka.

— A romantikus könyveket szeretik. Többször is elolvasnak egy munkát, kedvenc írójuk Jókai — magyarázza Liebhart Mária vak asszony, a könyvtár gondozója.

Az asztalon új könyv fekszik. Megnézem a címét: *Buday László: A megcsönkült Magyarország*. A vakok is ol-

vasnak hát a szétszakított Magyarországról.

— Most mozija is lesz az intézetnek a Hermina-úton, de persze nem a mi számunkra. Ez talán fog jövedelmezni. A vakok zenekara játszik majd benne.

A moziról mindegyik tud valamit mondani, izgatottak lesznek, látszik rajtuk, hogy örvendenek neki, biznak benne, hogy így sikerül majd pénzt szerezniök és javíthatnak sorsukon. Sokáig emlegetik, valamennyi száján fel-felbukkan a mozi szó, úgy beszélnek róla, mint nagy, titokzatos csodáról.

Esteledik. Végigmegyek a bentlakók épületének folyosóján. A vak leányok éppen mennek a szobáikba, lefeküsznek. Valamennyi kezében vaskos könyvet tart, viszik magukkal az ágyba. Valaki megjegyzi, hogy amikor ujjaikkal végigfutnak a betükön, amikor kezükkel surolják a papírt, ettől halk, furcsa nesz támad a szobában. A hálótermekben eloltják a villanyt. Csend van. A sötét szobában olvasnak a vakok...